

[Ez a mese úgy született, hogy Gryllus Vilmos „Lassan jár a csiga-biga” kezdetű dalát nagyon szerették a gyerekek de nem mindent értek belőle. Pl. keverték az „eleséget” a „feleséggel”, nem értették, miért megy haza a csiga, amikor ott a háza nála, stb. Magyaráztunk nekik, de legjobbnak egy mese kitalálása tűnt. Ebből lett ez a mese, melynek mesélése közben számtalanszor el lehet énekelni ezt a dalt, illetve annak kissé módosított szövegű változatait.]

A csiga-család vacsorája

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kert. A gazdái termeltek ott sokfélét: répát, káposztát, epert, málnát, voltak gyümölcsfák is meg füves részek, és leghátul egy félreeső sarokban egy kissé elhanyagolt, gazos terület is volt. Itt lakott egy csiga-család: Csigaapu, Csigaanyu és gyerekeik, a Csigalányka meg a Csigafiú.

A gyerekek még igen kicsik voltak, ezért sosem távolodtak el a gazos résztől. Ott ugyanis nem járt senki az emberek közül, így nem kellett félni, hogy véletlenül rájuk lépnek. Többször Csigaanyu maradt velük otthon, Csigaapu pedig elment eleséget. A gazos részen is akadt valami ennivaló, de az se nem finom, se nem tápláló nem volt, ezért ha nem volt nagyon rossz idő, Csigaapu inkább nekivágott az útnak táskájával a nyakában, hogy hozzon családjának valami finom eleséget. Nagyon jól ismerte a kertet, tudta, mi mikor érik meg úgy, hogy az a csigáknak jó legyen, tudta, merre kell menni, hogy minél kevésbé legyen láb alatt. És ahhoz képest, hogy csiga volt, elég gyorsan tudott haladni. No, mondom: ahhoz képest... Mert a kert másik végébe oda-vissza elmenni még neki is tovább tartott, mint egy teljes nap.

Egyik reggel kora hajnalban felkeltek a csigaszüllők, ettek valamicskét abból a kevésből, ami maradt az előző napról, majd Csigaapu nyakába vette az üres táskáját (ez olyan tarisznyaféle volt), elbúcsúzott feleségétől, megpuszilta alvó gyerekeit is és hat óra tájban el is indult eleséget szerezni. Jókedvűen énekelgette a csigadalt úgy, ahogy illett:

Lassan jár a csiga-biga,
táskájában üresség.
Várja otthon lánya, fia,
csiga-biga feleség.

Legutóbb pompás káposztákat látott nem is túl messze lakóhelyüktől. Úgy gondolta, kora délutánra már otthon is lehet a finom káposztalevél darabokkal, amit a kicsik is nagyon szerettek, meg felesége is. Vidáman mendegélt, énekelgetett, füttyörészett és tíz óra tájban meg is érkezett a káposztákhoz.

... azaz a káposzták helyéhez. Megdöbbenve vette észre ugyanis, hogy az emberek leszedték az összes káposztát! Körülnézett, de semmilyen maradékot nem látott. Bánatosan gondolta:
-- Ejnye, ejnye. A finom káposzta-ebédből már nem lesz semmi. De most mi legyen? Kell valami eleséget vinni haza!

Rövid gondolkozás után az eper bokrok felé indult. Az eperlevél nem olyan finom, mint a káposzta, de semmi más ehető nem volt a közelben. Kissé szomorúan indult tovább és bánatosan énekelte még mindig ugyanazt az éneket:

Lassan jár a csiga-biga,
táskájában üresség.
Várja otthon lánya, fia,
csiga-biga feleség.

-- Hát, várhatnak szegények! -- gondolta -- Talán vacsorára hazaérek egy kis eperlevéllel.

Dél is elmúlt, mire Csigaapu az eprekhez ért. Ezek legalább ott voltak a helyükön. Mivel nagyon elfáradt már, először maga állt neki enni. Ő hamar jól is lakott, de szomorúan vette észre, hogy amióta itt járt, az eperlevelek nagyon megkeményedtek. A kicsinyek biztos nem tudják elrágni őket!

-- Nincs mit tenni, keresni kell valami mást.... De hogy mikorra érek haza....

Elszontyolodva folytatta útját a kert távoli része felé, hátha akad valami gyerek-eleség is. Énekelni sem volt kedve, csak baktatott, baktatott.

Egyszerre csak (ajha!) mit látott meg Csigaapu? Egy elhagyott káposzta levelet az út mellett. Biztos elejtették az emberek! De ez elég is a családnak több napra! Elindult a levél felé.... már majdnem elérte, amikor hirtelen szél kerekedett és huss! -- odébb lebbentette a levelet vagy két méterrel.

-- Nahát! -- mérgelődött Csigaapu -- Jobban kellett volna igyekezniem!

És sietve a levél felé indult. Mármint csigához képest sietve. Fél óra alatt már majdnem elérte a levelet, amikor a szél újra felkerekedett és huss! -- ismét odébb repítette a káposzta levelet egy méterrel. Hanem Csigaapu nem mérgeződött, inkább minden erejével futni kezdett. Teljes erejével száguldva tíz perc alatt el is érte a levelet és erősen belekapaszkodott. Épp jókor, mert már jött is a következő szélfuvallat. De addigra Csigaapu már félig rámászott a levélre és csak vele együtt lehetett volna odébb repíteni. De szerencsére annyira erős nem volt a szél.

Amint ismét szélcsend lett, a rohanásban kifáradt Csigaapu megpihenhetett és mivel nagyon éhes volt, egy darabot megevett a levélből. De maradt még épp elég belőle! A maradékot szétrágta kisebb darabokra és azokat beletette a táskájába. Aztán így gondolkozott:

-- Az eleség a táskában. De mikorra érek haza? Távol kerültem otthonról és már délután négy óra is elmúlhatott... Nincs mit tenni, elindulok hazafelé. Talán éjjelre hazaérek. Pedig biztos várnak otthon...

Szomorúan énekelte a csigadalt:

Lassan jár a csiga-biga,
táskájában eleség.
Várja otthon lánya, fia,
csiga-biga feleség.

Ment, ment, búslakodott. Egyszerre csak a fücsomók közül előbukkant a Béka. Köszönt neki:

-- Szia Csigaapu! Miért vagy olyan búbanatos?
-- Ne is kérdezd! Sokáig tartott eleséget szerezni és messze kerültem otthonról. Már van eleségem, de talán éjjelre érek csak haza, pedig lányom, fiam, feleségem biztos nagyon várnak...
-- Ide hallgass! Én gyors vagyok. Ül a hátamra, hazaügetünk!

Csigaapunak rossz sejtelmek voltak, de felmászott a Béka hátára. Kapaszkodott, ahogy bírt, de az első ugrás után a földet éréskor úgy lerepült a Béka hátáról, hogy egy métert gurult. Szerencsére be tudta húzni a fejét a házba és kőnek sem ütközött, így baj nem történt. De még egyszer ezt nem akarta kipróbálni. Így szólt a Békához:

-- Kedves vagy, hogy segíteni akarsz, de ez nekem túl veszélyes. Azt hiszem, jobb, ha egyedül megyek.
-- Hát, azt hiszem, tényleg jobb. Sajnálom. Jó utat hazafelé! -- azzal elugrált.

Szomorúan baktatott tovább Csigaapu, és énekelgetett:

Lassan jár a csiga-biga,
táskájában eleség.
Várja otthon lánya, fia,
csiga-biga feleség.

Arra jött a Süni. Ő is megkérdezte, miért szomorú. Csigaapu elmesélt neki mindent, ami vele történt, azt is, hogy lerepült a Béka hátáról.

-- Figyelj csak! -- mondta a Süni -- Nem vagyok annyira gyors, mint a Béka, de azért nálad sokkal gyorsabb vagyok. És nem ugrálok, hanem szépen haladok. Mássz fel rám!

Csigaapunak ismét balsejtelmek voltak, de megpróbálta. Azonnal feljajdult:

-- Jujj!! Te mindenütt ilyen szűrés vagy?
-- Igen, de ez a jó nekem.
-- Hát, neked biztos, de így nem tudok rajtad megmaradni. Inkább gyalog megyek tovább.
-- Megértem. Sajnos a tüskéimmel nem tudok mit csinálni. Szia!
-- Szia!

Szomorúan ment tovább Csigaapu. Már énekelni sem volt kedve, csak ment, ment.... Egyszerre csak azt vette észre, hogy a Teknős keresztezi az útját. Neki is köszönt és elmesélt mindent, ami addig történt vele. Teknős is nagyon segítőkész volt:

-- Mássz az én hátamra! Én nem ugrálok, nem szúrok, itt jó lesz.

Csigaapu nyugodtan mászott fel a Teknős páncéljára. A Teknős elindult... Nem is volt semmi baj, csak a Teknős

ugyanolyan lassú volt, mint Csigaapu. Meg is kérdezte tőle:

- Nem akarok szemtelen lenni, de te is csak ilyen lassan tudsz menni?
- Sajnos így estefelé, amikor már kicsit hűvös van, ez a végsebességem.
- Jaj, ne haragudj, de akkor inkább nem fárasztalak. Ilyen gyorsan én is tudok menni.
- Hát, az meglehet. Akkor sajnos tényleg jobb, ha magad mégy, én meg mehetek haza.
- Akkor szia!
- Jó utat!

Búslakodva bandukolt tovább Csigaapu. Már este fél hat volt. A Nap meg hatkor lenyugszik. Semmiképp nem ér haza addigra, gondolta. Ám akkor ott termett a Kutyus.

- Szia Csigaapu! Miért lógatod úgy a szemedet? -- a csigák ugyanis, mivel nincs orruk, a szemük meg két kis csápon található, ha szomorúak, a szemüket lógatják, nem az orrukat.
- Hát, az hosszú történet! -- sóhajtotta Csigaapu, és töviről-hegyire mindent elmesélt.
- Sose bánkódj! Kapaszkodj a farkamba, leeresztem hozzád! Egykettőre otthon leszünk! Én igen gyors vagyok!
- Ajjaj! Azt elhiszem. De nem fogok lepottyanni?
- Majd lassan megyek. De még így is hazaérünk napszálltára.

Csigaapu kissé aggódott, amikor belekapaszkodott a Kutyus farkába, de azért megpróbálta. A Kutyus óvatosan megemelte kissé a farkát és elindult. És milyen szépen gyalogolt! Csigaapu rájött, hogy nincs miért félnie, még nézelődni is ráért. Sőt, énekelni is tudott:

Kutya farkán csiga-biga,
táskájában eleség.
Várja otthon lánya, fia,
csiga-biga feleség.

És még napnyugta előtt haza is értek. A gazos rész szélénél aggódva várták Csigaaput lánya, fia és felesége:

- De jó, hogy megjöttél drága férjem! Már kezdtünk kicsit aggódni.
- Hát, kalandos napom volt. Majd mindent elmesélek vacsorakor. Most csak annyit mondok, hogy ha ez a kedves Kutyus nem segít, csak éjfél tájban érek haza.

Mindenki nagyom megköszönte a Kutyusnak a segítséget. Gyorsan át is költötték a csiga-dalt:

Hazaért a Csigaapu,
táskájában eleség.
Hazahozta a kis Kutyus,
aki csupa kedvesség.

Örült a Kutyus az éneknek, de aztán hegyezni kezdte a fülét:

- Úgy hallom, gazdasszonyunk most osztja a vacsorát! Sietek, mert a cicák eleszik a legfinomabb falatokat, ha nem vagyok ott! Sziasztok!
- Szia! Még egyszer köszli!

Azzal a Kutyus elszáguldott, hogy csak úgy porzott. A csigacsalád pedig bement a gazos rész közepére, Csigaapu elővette a táskájából az eleséget és szépen megvacsoráztak. Közben mindent részletesen elbeszélt az otthoniaknak.

Amikor jóllaktak, kiderült, hogy még nyolc káposztalevél darab maradt. Csigaapu kiszámolta, hogy az bőven elég holnapra, így másnap nem kell otthonról elmennie, hanem otthon maradhat játszani a kicsinyekkel. Ennek nagyon örültek a gyerekek, alig lehetett őket elaltatni. De Csigaanyu rájuk szólt:

- Gyerekek! Ha nem alusztok hamar el, holnap későn keltek fel és kevesebb idő marad játszani!

Na, erre a gyerekek gyorsan pusztit adtak szüleiknek, kerestek egy békés helyet két fűcsomó között és behúzódtak a házukba. Egy perc múlva már csak békés szuszogásuk hallatszott. És nemsokára Csigaapu, aztán Csigaanyu is elaludt.

Húzódjatok be a takarótok alá, gyerekek, és aludjatok szépen! (Azért a fejetek maradjon kint!)